



§ 375

Lausunto opetus- ja kulttuuriministeriölle hallituksen esityksen luonnoksesta varhaiskasvatuslaiksi

HEL 2014-005310 T 03 00 00

Lausunto

Kaupunginhallitus päätti antaa opetus- ja kulttuuriministeriölle seuraavan lausunnon hallituksen esityksen luonnoksesta varhaiskasvatuslaiksi:

Kaupunginhallitus pitää tärkeänä, että varhaiskasvatusta koskevaa lainsäädäntöä uudistetaan. Uudistuva varhaiskasvatuslaki edistää varhaiskasvatuksen tavoitteellisuutta ja tuo valtakunnallista yhtenäisyyttä suunnittelun, arvioinnin ja seurannan avulla.

Esitysluonnoksessa jokaiselle lapselle esitetään laadittavaksi oma varhaiskasvatussuunnitelma lapsen kasvatuksen, opetuksen ja hoidon turvaamiseksi. On tärkeää, että kunkin lapsen varhaiskasvatussuunnitelma voi sisällöllisesti vaihdella sen mukaan, mikä on lapsen tarvitsema tuki kasvulle ja oppimiselle. Suunnitelman tekemisen laajuus suunnataan yksilökohtaisesti lasten tarpeiden mukaisesti. Kaupunginhallitus katsoo, että lain tasolla ei ole tarpeen yksityiskohtaisesti määritellä kaikkien lasten osalta suunnitelman sisältöä, vaan parhaiten tämä tulee huomioiduksi opetushallituksen laatiessa ja päättäessä 26 §:n mukaisesti varhaiskasvatussuunnitelman perusteista.

Esitysluonnoksen mukaan kunnan tulee laatia omavalvontasuunnitelma varhaiskasvatustoiminnan laadun, turvallisuuden ja asianmukaisuuden varmistamiseksi. Suunnitelma tulee pitää julkisesti nähtävänä ja sen toteutumista seurataan. Helsingissä on suunnitelman toteuttamisen edellyttämät tiedot jo tällä hetkellä saatavilla. Tietojen koonti, suunnitelman laatiminen ja seuranta edellyttää kuitenkin henkilöresursseja.

Tällä hetkellä voimassa oleva asetus määrittelee jo lasten ja henkilökunnan välisen suhdeluvun. Lisäksi 1.8.2015 lähtien voimaan tulevan lain mukaan päiväkodin yhdessä ryhmässä saa olla yhtä aikaa läsnä enintään kolmea hoito- ja kasvatustehtävissä olevaa henkilöä vastaava määrä lapsia ja varhaiskasvatuksen ryhmät tulee muodostaa ja tilojen käyttö järjestää siten, että varhaiskasvatukselle säädetyt tavoitteet voidaan saavuttaa. Helsingin varhaiskasvatuksessa on viime vuosien aikana painotettu pienryhmätoimintaa. Lapsiryhmiä jaetaan jo nykyisin pienryhmiin toiminnan aikana käyttämällä monipuolisesti sisä-



ja ulkotiloja. Pienryhmätoiminnalla mahdollistetaan lasta osallistava, varhaista oppimista tukeva, leikillinen varhaispedagogiikan toteutuminen.

Esitysluonnoksen yhdeksäs luku säättää salassapitovelvoitteesta sekä niistä perusteista, joiden nojalla niistä voidaan poiketa. Erityisen kannatettavana kaupunginhallitus pitää esitysluonnoksen 43 §:ää, jonka mukaan lain voimaantulon myötä varhaiskasvatukseen ei enää sovelleta sosiaalihuollon asiakaslain säännöksiä. Tämä lieventää salassapitoa vastaamaan perusopetuksen mukaista salassapitoa mahdollistaen vanhempien ja varhaiskasvatuksen välisen yhteydenpidon sähköisen tiedonsiirron välineillä.

Esitysluonnoksen mukaan Opetushallitus toimii varhaiskasvatuksen asiantuntijavirastona, minkä lisäksi Opetushallitus toimisi valtakunnallisena valvonta- ja ohjausviranomaisena. Muutos on kannatettava valvonnan ja ohjauksen sisältyessä varhaiskasvatuksen toiminnan luonteen mukaiselle hallinnonalalle.

Opetushallituksen mahdollinen kasvava valvonta- ja ohjausviranomaisen rooli ei saa johtaa siihen, että valvontabyrokratiaa lisätään varhaiskasvatuksen käytännön henkilöstöresurssien kustannuksella.

Esitysluonnoksen toteutuminen aiheuttaa kustannuspaineita varhaiskasvatuksen toimialalla.

Käsittely

Vastaehdotus:

Hannu Oskala: Poistetaan kappale 9:stä lause: "Uusia kustannuksia lisääviä normeja ei pidä tässä taloustilanteessa säätää."

Kannattaja: Emma Kari

Äänestys:

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Poistetaan kappale 9:stä lause: "Uusia kustannuksia lisääviä normeja ei pidä tässä taloustilanteessa säätää."

Jaa-äännet: 7

Arja Karhuvaara, Lasse Männistö, Terhi Peltokorpi, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Tatu Rauhamäki, Laura Rissanen



07.04.2015

Stj/1

Ei-äänet: 8

Emma Kari, Otso Kivekäs, Silvia Modig, Henrik Nyholm, Hannu Oskala, Osku Pajamäki, Pilvi Torsti, Mirka Vainikka

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Äänin 7 - 8 kaupunginhallitus hyväksyi jäsen Oskalan vastaehdotuksen mukaisesti muutetun esityksen.

Esittelijä

vs. apulaiskaupunginjohtaja
Pia Sutinen

Lisätiedot

Annikki Thoden, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36048
annikki.thoden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Opetus- ja kulttuuriministeriön lausuntopyyntö hallituksen esitysluonnoksesta varhaiskasvatuslaiksi ja arvonlisäverolain 38 §:n muuttamisesta
- 2 Hallituksen esitysluonnos varhaiskasvatuslaiksi ja laiksi arvonlisäverolain 38 § muuttamisesta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kaupunginhallitus päättää antaa opetus- ja kulttuuriministeriölle seuraavan lausunnon hallituksen esityksen luonnoksesta varhaiskasvatuslaiksi:

Kaupunginhallitus pitää tärkeänä, että varhaiskasvatusta koskevaa lainsäädäntöä uudistetaan. Uudistuva varhaiskasvatuslaki edistää varhaiskasvatuksen tavoitteellisuutta ja tuo valtakunnallista yhtenäisyyttä suunnittelun, arvioinnin ja seurannan avulla.

Esitysluonnoksessa jokaiselle lapselle esitetään laadittavaksi oma varhaiskasvatussuunnitelma lapsen kasvatuksen, opetuksen ja hoidon turvaamiseksi. On tärkeää, että kunkin lapsen



varhaiskasvatussuunnitelma voi sisällöllisesti vaihdella sen mukaan, mikä on lapsen tarvitsema tuki kasvulle ja oppimiselle. Suunnitelman tekemisen laajuus suunnataan yksilökohtaisesti lasten tarpeiden mukaisesti. Kaupunginhallitus katsoo, että lain tasolla ei ole tarpeen yksityiskohtaisesti määritellä kaikkien lasten osalta suunnitelman sisältöä, vaan parhaiten tämä tulee huomioiduksi opetushallituksen laatiessa ja päättäessä 26 §:n mukaisesti varhaiskasvatussuunnitelman perusteista.

Esitysluonnoksen mukaan kunnan tulee laatia omavalvontasuunnitelma varhaiskasvatustoiminnan laadun, turvallisuuden ja asianmukaisuuden varmistamiseksi. Suunnitelma tulee pitää julkisesti nähtävänä ja sen toteutumista seurataan. Helsingissä on suunnitelman toteuttamisen edellyttämät tiedot jo tällä hetkellä saatavilla. Tietojen koonti, suunnitelman laatiminen ja seuranta edellyttää kuitenkin henkilöresursseja.

Tällä hetkellä voimassa oleva asetus määrittelee jo lasten ja henkilökunnan välisen suhdeluvun. Lisäksi 1.8.2015 lähtien voimaan tulevan lain mukaan päiväkodin yhdessä ryhmässä saa olla yhtä aikaa läsnä enintään kolmea hoito- ja kasvatustehtävissä olevaa henkilöä vastaava määrä lapsia ja varhaiskasvatuksen ryhmät tulee muodostaa ja tilojen käyttö järjestää siten, että varhaiskasvatukselle säädetyt tavoitteet voidaan saavuttaa. Helsingin varhaiskasvatuksessa on viime vuosien aikana painotettu pienryhmätoimintaa. Lapsiryhmiä jaetaan jo nykyisin pienryhmiin toiminnan aikana käyttämällä monipuolisesti sisä- ja ulkotiloja. Pienryhmätoiminnalla mahdollistetaan lasta osallistava, varhaista oppimista tukeva, leikillinen varhaispedagogiikan toteutuminen.

Esitysluonnoksen yhdeksäs luku säätää salassapitovelvoitteesta sekä niistä perusteista, joiden nojalla niistä voidaan poiketa. Erityisen kannatettavana kaupunginhallitus pitää esitysluonnoksen 43 §:ää, jonka mukaan lain voimaantulon myötä varhaiskasvatukseen ei enää sovelleta sosiaalihuollon asiakaslain säännöksiä. Tämä lieventää salassapitoa vastaamaan perusopetuksen mukaista salassapitoa mahdollistaen vanhempien ja varhaiskasvatuksen välisen yhteydenpidon sähköisen tiedonsiirron välineillä.

Esitysluonnoksen mukaan Opetushallitus toimii varhaiskasvatuksen asiantuntijavirastona, minkä lisäksi Opetushallitus toimisi valtakunnallisena valvonta- ja ohjausviranomaisena. Muutos on kannatettava valvonnan ja ohjauksen sisältyessä varhaiskasvatuksen toiminnan luonteen mukaiselle hallinnonalalle.



Opetushallituksen mahdollinen kasvava valvonta- ja ohjausviranomaisen rooli ei saa johtaa siihen, että valvontabyrokratiaa lisätään varhaiskasvatuksen käytännön henkilöstöresurssien kustannuksella.

Esitysluonnoksen toteutuminen aiheuttaa kustannuspaineita varhaiskasvatuksen toimialalla. Uusia kustannuksia lisääviä normeja ei pidä tässä taloustilanteessa säätää.

Esittelijän perustelut

Opetus- ja kulttuuriministeriö pyytää kunnilta ja muilta jakelussa mainituilta tahoilta lausunnot hallituksen esityksen luonnoksesta varhaiskasvatuslaiksi 7.4.2015 mennessä. Lausuntopyyntö ja hallituksen esitysluonnos varhaiskasvatuslaiksi ovat asian liitteinä.

Varhaiskasvatuslainsäädännön uudistaminen toteutetaan vaiheittain. Helsingin kaupunginhallitus antoi lausunnon varhaiskasvatusta koskevan lainsäädännön uudistamistyöryhmän esityksistä 26.5.2014. Ensimmäisessä vaiheessa hallitus antoi 18.12.2014 eduskunnan käsiteltäväksi hallituksen esityksen laeiksi lasten päivähoidosta annetun lain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 341/2014). Lakiesitys hyväksyttiin eduskunnassa 13.3.2015. Laki tulee voimaan 1.8.2015.

Toisessa vaiheessa on tarkoitus säätää ensimmäistä vaihetta täydentävä hallituksen esitys varhaiskasvatuslaiksi, joka kumoaisi lasten päivähoidosta annetun lain (36/1973). Tämä toisen vaiheen hallituksen esityksen luonnos sisältää edellä mainitun ensimmäisen vaiheen eli eduskunnan käsittelyssä vastikään hyväksytyn hallituksen esityksen täydentäen sen eheäksi kokonaisuudeksi. Tämä toisen vaiheen esitysluonnoksen eteneminen ja lopullinen sisältö jää uuden hallituksen ratkaistavaksi.

Varhaiskasvatuslautakunta ja opetusvirasto ovat antaneet lausunnot hallituksen esitysluonnoksesta varhaiskasvatuslaiksi. Nämä lausunnot sekä kaupunginhallituksen lausunto 26.5.2014 sisältyvät päätöshistoriaan.

Lausunto on valmisteltu yhteistyössä kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston kanssa.

Esittelijä

vs. apulaiskaupunginjohtaja
Pia Sutinen

Lisätiedot

Annikki Thoden, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36048



07.04.2015

Stj/1

annikki.thoden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Opetus- ja kulttuuriministeriön lausuntopyyntö hallituksen esitysluonnoksesta varhaiskasvatuslaiksi ja arvonlisäverolain 38 §:n muuttamisesta
- 2 Hallituksen esitysluonnos varhaiskasvatuslaiksi ja laiksi arvonlisäverolain 38 § muuttamisesta

Otteet

Ote

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Varhaiskasvatuslautakunta
Varhaiskasvatusvirasto
Opetusvirasto

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 30.03.2015 § 341

HEL 2014-005310 T 03 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

26.05.2014 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

19.05.2014 Pöydälle

Esittelijä

vs. apulaiskaupunginjohtaja
Pia Sutinen

Lisätiedot

Annikki Thoden, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36048
annikki.thoden(a)hel.fi

Opetusvirasto Ruotsinkielinen päivähoito- ja koulutuslinja 23.3.2015

HEL 2014-005310 T 03 00 00

Opetusvirasto yhtyy varhaiskasvatuslautakunnan alla olevaan lausuntoon, HEL 2014-005310 T 03 00 00.

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566



Varhaiskasvatustalokunta on antanut seuraavan lausunnon 10.3.2015.

Varhaiskasvatustalainsäädännön uudistaminen toteutetaan vaiheittain.

Ensimmäisessä vaiheessa hallitus on antanut 18.12.2014 eduskunnan käsiteltäväksi hallituksen esityksen laeiksi lasten päivähoidosta annetun lain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 341/2014). Sivistysvaliokunnan mietintö on valmistunut 6.3.2015. Esitys tulee käsitellä eduskunnan täysistunnossa tällä viikolla tullakseen voimaan 1.8.2015. Helsingin kaupunginhallitus on antanut esityksestä lausunnon 26.5.2014.

Toisessa vaiheessa säädettäisiin ensimmäistä vaihetta täydentävä hallituksen esitys varhaiskasvatustaliksi, joka kumoaisi lasten päivähoidosta annetun lain (36/1973). Tämä toisen vaiheen esitys sisältää edellä mainitun ensimmäisen vaiheen eli nyt eduskunnan käsittelyssä olevan hallituksen esityksen täydentäen sen eheäksi kokonaisuudeksi. Tämän esitysluonnoksen eteneminen ja sisältö jää aikanaan uuden hallituksen ratkaistavaksi.

Lapsen varhaiskasvatustalosuunnitelma 28 §

Esityksessä jokaiselle lapselle laaditaan oma varhaiskasvatustalosuunnitelma lapsen kasvatuksen, opetuksen ja hoidon turvaamiseksi. Tarkoituksenmukaisinta on, että kunkin lapsen varhaiskasvatustalosuunnitelma voi sisällöllisesti vaihdella sen mukaan, mikä on lapsen tarvitsema tuki kasvulleen ja oppimiselleen. Suunnitelman tekemisen laajuus suunnataan yksilökohtaisesti lasten tarpeiden mukaan.

Lain tasolla ei ole tarpeen yksityiskohtaisesti määritellä kaikkien lasten osalta suunnitelman sisältöä, vaan parhaiten tämä tulee huomioiduksi opetustalokunnan laatiessa ja päättäessä 26 §:n mukaisesti varhaiskasvatustalosuunnitelman perusteista.

Omaohjantaluosuunnitelma 29 §

Esityksessä kunnan olisi laadittava omaohjantaluosuunnitelma varhaiskasvatustalotoiminnan laadun, turvallisuuden ja asianmukaisuuden varmistamiseksi. Suunnitelma pidettäisiin julkisesti nähtävänä ja sen toteutumista seurattaisiin. Tietojen koonti, suunnitelman laatiminen ja seuranta edellyttää kuitenkin henkilöressurssien lisäämistä.

Päiväkodin henkilöstön mitoitus 38 §

Voimassa oleva laki määrittelee jo nyt lasten ja henkilökunnan välisen suhdeluvun. Tätä pidetään hyvänä. Lasten ja aikuisten välinen



suhdeluku, sekä lapsiryhmien muodostaminen ovat tärkeä asia laadukkaassa varhaiskasvatuksessa. Tänä päivänä on yleistä, että lapsiryhmät jaetaan pienryhmiin toiminnan aikana ja käytetään sisä- ja ulkotiloja monipuolisesti.

Pienryhmätoiminnalla mahdollistetaan lasta osallistava, varhaista oppimista tukeva, leikillinen varhaispedagogiikan toteutuminen.

Varhaiskasvatuslautakunta kannattaa ryhmäkoon enimmäiskoon säätelyä, sillä kuten lain perusteluissa todetaan, se tukee lasten hyvinvointia ja oppimista.

Henkilötietojen salassapito 43 §

Esityksen 9 luku säätää salassapitovelvoitteesta sekä niistä perusteista, joiden nojalla niistä voidaan poiketa. Erityisen tervetullut muutokset esityksessä on 43 §, jonka mukaan lain voimaantulon myötä varhaiskasvatukseen ei enää sovellettaisi sosiaalihuollon asiakaslain säännöksiä. Tämä lieventää salassapitoa vastaamaan perusopetuksen mukaista salassapitoa, mikä parantaa vanhempien ja varhaiskasvatuksen yhteydenpitoa sähköisillä tiedonsiirtotavoilla.

Valvonta 50 § ja 51 §

Esityksen mukaan Opetushallitus toimii varhaiskasvatuksen asiantuntijavirastona, minkä lisäksi Opetushallitus toimisi valtakunnallisena valvonta- ja ohjausviranomaisena. Muutos on kannatettava valvonnan ja ohjauksen ollessa varhaiskasvatuksen toiminnan luonteen mukaisella hallinnonalalla.

Opetushallituksen mahdollinen kasvava valvonta- ja ohjausviranomaisen rooli ei saa johtaa siihen, että valvontabyrokratiaa paisutetaan varhaiskasvatuksen käytännön henkilöresurssien eli lastentarhanopettajien kustannuksella.

Lopuksi

Esityksen toteutuminen aiheuttaa kustannusten lisäyksen, mikä edellyttää riittävien resurssien turvaamista varhaiskasvatustoimelle. Kokonaisuudessaan esitys on hyvä ja kannatettava tukien sitä jatkumoa, joka varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen myötä jatkuu perusopetuksessa. Varhaiskasvatus on elinikäisen oppimisen perusta.

Lisätiedot

Camilla Zakowski, suunnittelija, puhelin: 310 44802
camilla.zakowski(a)hel.fi

Varhaiskasvatuslautakunta 10.03.2015 § 33

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566



HEL 2014-005310 T 03 00 00

Lausunto

Varhaiskasvatuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon.

Varhaiskasvatuslainsäädännön uudistaminen toteutetaan vaiheittain.

Ensimmäisessä vaiheessa hallitus on antanut 18.12.2014 eduskunnan käsiteltäväksi hallituksen esityksen laeiksi lasten päivähoidosta annetun lain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 341/2014). Sivistysvaliokunnan mietintö on valmistunut 6.3.2015. Esitys tulee käsitellä eduskunnan täysistunnossa tällä viikolla tullakseen voimaan 1.8.2015. Helsingin kaupunginhallitus on antanut esityksestä lausunnon 26.5.2014.

Toisessa vaiheessa säädettäisiin ensimmäistä vaihetta täydentävä hallituksen esitys varhaiskasvatuslaiksi, joka kumoaisi lasten päivähoidosta annetun lain (36/1973). Tämä toisen vaiheen esitys sisältää edellä mainitun ensimmäisen vaiheen eli nyt eduskunnan käsittelyssä olevan hallituksen esityksen täydentäen sen eheäksi kokonaisuudeksi. Tämän esitysluonnoksen eteneminen ja sisältö jää aikanaan uuden hallituksen ratkaistavaksi.

Lapsen varhaiskasvatussuunnitelma 28 §

Esityksessä jokaiselle lapselle laaditaan oma varhaiskasvatussuunnitelma lapsen kasvatuksen, opetuksen ja hoidon turvaamiseksi. Tarkoituksenmukaisinta on, että kunkin lapsen varhaiskasvatussuunnitelma voi sisällöllisesti vaihdella sen mukaan, mikä on lapsen tarvitsema tuki kasvulle ja oppimiselle. Suunnitelman tekemisen laajuus suunnataan yksilökohtaisesti lasten tarpeiden mukaan. Lain tasolla ei ole tarpeen yksityiskohtaisesti määritellä kaikkien lasten osalta suunnitelman sisältöä, vaan parhaiten tämä tulee huomioiduksi opetushallituksen laatiessa ja päättäessä 26 §:n mukaisesti varhaiskasvatussuunnitelman perusteista.

Omavalvontasuunnitelma 29 §

Esityksessä kunnan olisi laadittava omavalvontasuunnitelma varhaiskasvatustoiminnan laadun, turvallisuuden ja asianmukaisuuden varmistamiseksi. Suunnitelma pidettäisiin julkisesti nähtävänä ja sen toteutumista seurattaisiin. Varhaiskasvatusvirastolla on suunnitelman toteuttamisen edellyttämät tiedot saatavilla. Tietojen koonti, suunnitelman laatiminen ja seuranta edellyttää kuitenkin henkilöresurssien lisäämistä.



Päiväkodin henkilöstön mitoitus 38 §

Voimassa oleva laki määrittelee jo nyt lasten ja henkilökunnan välisen suhdeluvun. Tätä pidetään hyvänä. Lasten ja aikuisten välinen suhdeluku, sekä lapsiryhmien muodostaminen ovat tärkeä asia laadukkaassa varhaiskasvatuksessa. Tänä päivänä on yleistä, että lapsiryhmät jaetaan pienryhmiin toiminnan aikana ja käytetään sisä- ja ulkotiloja monipuolisesti.

Pienryhmätoiminnalla mahdollistetaan lasta osallistava, varhaista oppimista tukeva, leikillinen varhaispedagogiikan toteutuminen. Varhaiskasvatuslautakunta kannattaa ryhmäkoon enimmäiskoon säätelyä, sillä kuten lain perusteluissa todetaan, se tukee lasten hyvinvointia ja oppimista.

Henkilötietojen salassapito 43 §

Esityksen 9 luku säättää salassapitovelvoitteesta sekä niistä perusteista, joiden nojalla niistä voidaan poiketa. Erityisen tervetullut muutokset esityksessä on 43 §, jonka mukaan lain voimaantulon myötä varhaiskasvatukseen ei enää sovelletaisi sosiaalihuollon asiakaslain säännöksiä. Tämä lieventää salassapitoa vastaamaan perusopetuksen mukaista salassapitoa, mikä parantaa vanhempien ja varhaiskasvatuksen yhteydenpitoa sähköisillä tiedonsiirtotavoilla.

Valvonta 50 § ja 51 §

Esityksen mukaan Opetushallitus toimii varhaiskasvatuksen asiantuntijavirastona, minkä lisäksi Opetushallitus toimisi valtakunnallisena valvonta- ja ohjausviranomaisena. Muutos on kannatettava valvonnan ja ohjauksen ollessa varhaiskasvatuksen toiminnan luonteen mukaisella hallinnonalalla.

Opetushallituksen mahdollinen kasvava valvonta- ja ohjausviranomaisen rooli ei saa johtaa siihen, että valvontabyrokratiaa paisutetaan varhaiskasvatuksen käytännön henkilöresurssien eli lastentarhanopettajien kustannuksella.

Lopuksi

Esityksen toteutuminen aiheuttaa kustannusten lisäyksen, mikä edellyttää riittävien resurssien turvaamista varhaiskasvatustoimelle. Kokonaisuudessaan esitys on hyvä ja kannatettava tukien sitä jatkumoa, joka varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen myötä jatkuu perusopetuksessa. Varhaiskasvatus on elinikäisen oppimisen perusta.

Varhaiskasvatuslautakunta päätti tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti kokouksessa.



07.04.2015

Stj/1

Käsittely

10.03.2015 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Esittelijä muutti lausuntoehdotustaan niin, että Lapsen varhaiskasvatussuunnitelma 28 § otsikon alla olevasta kappaleesta poistetaan lause: "Suunnitelmaan tekemiseen käytettävät resurssit suunnataan yksilökohtaisesti lasten tarpeiden mukaan." ja korvataan se lauseella: "Suunnitelman tekemisen laajuus suunnataan yksilökohtaisesti lasten tarpeiden mukaan."

Vastaehdotus:

Sanna Vesikansa: Poistetaan lause: "Esitetyt enimmäisryhmäkoot 21 ja 12 lasta saattavat muodostua minimiryhmäkooksi, minkä johdosta sääntely ei ole tältä osin tarkoituksenmukaista." jonka tilalle lause: "Varhaiskasvatuslautakunta kannattaa ryhmäkoon enimmäiskoon säätelyä, sillä kuten lain perusteluissa todetaan, se tukee lasten hyvinvointia ja oppimista."

Kannattajat: Terhi Mäki

Vastaehdotus:

Aleksi Niskanen: Otsikon Valvonta 50 § ja 51 § alle lisätään: "Opetushallituksen mahdollinen kasvava valvonta- ja ohjausviranomaisen rooli ei saa johtaa siihen, että valvontabyrokratiaa paisutetaan varhaiskasvatuksen käytännön henkilöresurssien eli lastentarhanopettajien kustannuksella"

Kannattajat: Tuomas Tiihonen

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Poistetaan lause: "Esitetyt enimmäisryhmäkoot 21 ja 12 lasta saattavat muodostua minimiryhmäkooksi, minkä johdosta sääntely ei ole tältä osin tarkoituksenmukaista." jonka tilalle lause: "Varhaiskasvatuslautakunta kannattaa ryhmäkoon enimmäiskoon säätelyä, sillä kuten lain perusteluissa todetaan, se tukee lasten hyvinvointia ja oppimista."

Jaa-äännet: 2

Mika Ebeling, Tuomas Tiihonen

Ei-äännet: 7

Mukhtar Abib, Veronika Honkasalo, Jani Moliis, Terhi Mäki, Aleksi Niskanen, Juha Sola, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 0



07.04.2015

Stj/1

Poissa: 0

Suoritettussa äänestyksessä Sanna Vesikansan vastaehdotus voitti esittelijän ehdotuksen äänin 7–2.

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Otsikon Valvonta 50 § ja 51 § alle lisätään:

"Opetushallituksen mahdollinen kasvava valvonta- ja ohjausviranomaisen rooli ei saa johtaa siihen, että valvontabyrokratiaa paisutetaan varhaiskasvatuksen käytännön henkilöresurssien eli lastentarhanopettajien kustannuksella"

Jaa-äännet: 1

Jani Moliis

Ei-äännet: 6

Mukhtar Abib, Mika Ebeling, Terhi Mäki, Alekski Niskanen, Juha Sola, Tuomas Tiihonen

Tyhjä: 2

Veronika Honkasalo, Sanna Vesikansa

Poissa: 0

Suoritettussa äänestyksessä Alekski Niskasen vastaehdotus voitti esittelijän ehdotuksen äänin 6–1. Tyhjää äänesti 2.

29.04.2014 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Esittelijä

varhaiskasvatusjohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Timo Tapani Korhonen, lakimies, puhelin: 310 21012
timo.t.korhonen(a)hel.fi

Opetuslautakunta 06.05.2014 § 84

HEL 2014-005310 T 03 00 00

Lausunto

Opetuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Lausunto keskittyy Kohti varhaiskasvatustilaa raportin lukuihin 2.1 – 2.4 eli lakiehdotuksen pykäliin.



Opetuslautakunta huolehtii ruotsinkielisten lasten päivähoidosta ja varhaiskasvatuslautakunta suomenkielisten lasten päivähoidosta.

Opetuslautakunta pitää tärkeänä, että varhaiskasvatustaloutta uusitaan. Esitys varhaiskasvatustaloutta lisää varhaiskasvatuksen tavoitteellisuutta ja tuo valtakunnallisesti yhtenäisyyttä suunnitteluun ja arvioinnin kautta. Tämä mahdollistaa korkealaatuisemman varhaiskasvatuksen lapsille. Toimijan näkökulmasta työryhmän esityksessä on kustannuksia lisääviä kohtia kuten henkilöstömitoitus ja siitä poikkeaminen. Uudistus ei saisi tuoda lisäkustannuksia, tai jos niin tapahtuisi, lisäresursseja tulisi saada. Opetuslautakunta esittää, että siirtymäajalle määritellään riittävä aika.

1. Varhaiskasvatuksen tavoitteet (3 §)

Varhaiskasvatuksen 11 eritavoitetta on esityksessä määritelty monipuolisesti ja kattavasti.

2. Kehittävä, terveellinen ja turvallinen varhaiskasvatusympäristö (8 §)

Toiminnan järjestäjä tulisi seurata varhaiskasvatusympäristön kehittävyttä, terveellisyttä ja turvallisuutta kolmen vuoden välein. Opetuslautakunta pitää varhaiskasvatuksen ympäristöä erittäin tärkeänä, mutta tästä koituiin lisäkustannuksiin on varauduttava.

3. Varhaiskasvatuksen keskeyttäminen ja paikan säilyttäminen (14 §)

Varhaiskasvatuksen jatkuvuus samassa päivähoitopaikassa on laadullisesti perusteltu. Toiminnan järjestäjälle tulee tästä säännöksestä vaatimus sovittaa yhteen toimintavuoden aikana muuttuvaa hoitopaikkojen määrää, varhaiskasvatuksessa olevin lasten läsnäolon ajankohtia ja henkilökunnan määrä.

4. Lapsen kehityksen ja oppimisen tuki (16 §)

Opetuslautakunta pitää hyvänä, että perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen prosessit yhdenmukaistuvat mutta hallinnolliset työtehtävät lisääntyvät ja henkilökunnan osaamista tällä alueella tulisi lisätä.

Lapsen kehityksen ja oppimisen tehostettu tuki (17 §) on sen sijaan epäselvemmin kirjattu. Ennen tehostetun tuen käyttöönottoa edellytetään pedagogisten arvioiden laatimista ja lasten huoltajien kuulemista. Henkilökunta tarvitsisi lisäkoulutusta, jotta heidän pedagoginen erityisosaaminen olisi vaaditulla tasolla.

Lapsen kehityksen ja oppimisen erityisen tuen (18 §) käyttöönotto edellyttää pedagogisen selvitysten tekemistä ja lapsen huoltajien



kuulemista. Tässä kohtaa pedagogisia selvityksiä voi täydentää muiden viranomaisten lausunnoilla, kun tilanne vaatii.

5. Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet (23-26 §)

Opetuslautakunta pitää tärkeänä varhaiskasvatuksen suunnittelua ja arviointia.

Raportissa esitetään lakiin valtakunnallista (23 §), paikallista (24 §) sekä lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaa (25 §). Valtakunnallisen suunnitelman perusteet (23 §) ja varhaiskasvatuksen arviointivelvoite (26 §) olisivat riittäviä kirjauksia lainsäädännön tasolla. Toimintaa ohjaavat paikallisen suunnittelun ja lapsen varhaiskasvatuksen suunnittelun sisällölliset säännökset voitaisiin antaa kunnille varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa.

6. Henkilöstön tehtävät ja kelpoisuusvaatimukset (27-32§)

Varhaiskasvatuksen opettajan (27 §) ja varhaiskasvatuksen sosionomin (28 §) nimike on määritelty erikseen, mutta työtehtäviä ei ole määritelty. Nimikkeitä käytetään vain rekrytointilanteessa ja sen jälkeen palveluksessa olevat kelpoisuuden omaavat henkilöt ovat henkilöstömitoituksessa samanarvoisia.

Ruotsinkielistä perhepäivähoitoon johtavaa ammattikoulutusta (30 §) sekä avustajille (32 §) suunnattua koulutusta ei ole yhtä laajalti kuin suomenkielistä, joten pätevyyden saaminen perhepäivähoitajille ja avustajille on vaikeaa.

Koulutetun henkilöstön saatavuus tulevaisuudessa on palvelujen turvaamisen kannalta ensiarvoisen tärkeää.

7. Päiväkodin henkilöstön mitoitus (35 §)

(35 §:n 2 mom.) (VNS 4/2006 vp, s. 36-37) ”Kun esiopetusta järjestetään päivähoitopaikassa, jossa lapsi on koko päivän, noudatetaan päivähoitoasetuksen 6 §:n 1 momentin säännöstä eli seitsemää yli kolmivuotiasta lasta kohden tulee olla yksi kasvatustavastuussa oleva henkilö. Kun esiopetusta järjestetään päivähoitossa vain esiopetukseen osallistuvilla lapsilla sovelletaan henkilöstömitoituksessa päivähoitoasetuksen 6 §:n 2 momenttia eli yhtä kasvattajaa kohden ryhmässä voi olla enintään 13 lasta.”

(Kohti varhaiskasvatustalakeia Varhaiskasvatusta koskevan lainsäädännön uudistamistyöryhmän raportti) ”Tarkoituksena olisi selkeyttää lainsäädäntöä ottamalla tätä koskeva säännös lakiin. Toisessa momentissa todettaisiin, että jos esiopetuksessa oleva lapsi tarvitsisi esiopetuksen lisäksi järjestettävää varhaiskasvatusta, joka



järjestettäisiin välittömästi ennen tai jälkeen esiopetusta, noudatettaisiin myös esiopetuksen ajan 1 momentissa säädettyä mitoitusta.”

Opetuslautankunta toteaa, että päivähoitoasetuksen 6 §:n 1 momentin säännöksestä aiheutuu lisäkustannuksia esikouluille, jotka ovat Kunnallisen opetushenkilöstön virka-työehtosopimuksen alaisuudessa. Tämä tarkoittaisi, että henkilökunta kaksinkertaistuisi kolmessa esikoulukohteessa.

(35 §:n 3 mom.) ”Tällöin 1 momentissa säädettyjä suhdelukuja vastaavasti ryhmä koko olisi enintään 21 lasta kolme vuotta täyttäneiden kohdalla ja 12 alle kolmevuotiaiden osalta. Ryhmässä ei saisi olla yhtä aikaa läsnä enempää kuin nämä määrät lapsia.” Paikallisesti osataan parhaiten arvioida lapsen tarpeet ja sopivan toiminnan ryhmät kulloisenakin aikana. Ryhmän koosta ei tulisi säätää laissa. (35 §:n 3 mom.)

8. Päiväkodin mitoituksesta poikkeaminen (36 §)

Työryhmän esitys henkilöstömitoituksen poikkeamisesta edellyttää päivittäisen toiminnan seurantajärjestelmän kehittämistä ja sillä on vaikutusta sijaistarpeen kasvuun. Ruotsinkieliset toimintayksiköt ovat suuruusluokaltaan pienempiä ja sijainiltaan harvemmassa kuin suomenkieliset yksiköt, mikä tekee henkilöstösiirroista hankalia ja lisää sijaisuuksia, jotta mitoituksesta poikkeaminen ei riko lakia.

Mitoituksen poikkeamisesta koskevasta säännöksestä seuraa suuret kustannukset ja se lisää tarvetta myös täydennyskoulutuksen järjestämiseen.

Opetuslautakunta ei hyväksy kyseissä olevaa poikkeussäännöstä. Opetuslautakunnan näkemyksen mukaan esitetyn kaltainen poikkeamissäännös aiheuttaa tilanteita, jolloin joudutaan harkitsemaan toimipisteiden sulkemista, mikäli sijaista ei ole saatavilla esityksessä mainitussa ajassa. Poikkeussääntöä ei tulisi säätää laissa (36 §).

9. Perhepäivähoidon henkilöstön mitoitus (38 § mom. 2)

Työryhmän esityksen mukaan ryhmäperhepäivähoidossa voisi olla enintään kaksi perhepäivähoitajaa hoitamassa yhteistä lapsiryhmää. Nykyinen lainsäädäntö on mahdollistanut myös kolmen perhepäivähoitajan käsittäviä lapsiryhmiä.

Ruotsinkielisiä ryhmäperhepäiväkoteja on 1.8.2014 yhteensä 10, joista 7 on kolmen perhepäivähoitajan ryhmäperhepäiväkoteja. Tämä tarkoittaa, että jos lopetetaan 7 ryhmäperhepäiväkotiä, niin



07.04.2015

Stj/1

opetusvirastolta uupuu vähintään 84 tilapaikkaa. Jos 38 §:n 2 mom. toteutuu, opetusviraston tulisi löytää vastaavaa palvelua perheille.

Esittelijä

linjanjohtaja
Niclas Grönholm

Lisätiedot

Camilla Zakowski, suunnittelija, puhelin: 310 44802
camilla.zakowski(a)hel.fi